

Sistem Düşüncesi ile Çevre Eğitimi ve Dünya İklimi Oyunu projesi tamamlandı¹

Sistem Düşüncesi Derneği

İklim değişikliği ve çevre konusunda sistem düşüncesi yöntemini odağına alan ve “Dünya İklimi” adlı simülasyon oyununu araç olarak kullanan program, Eylül-Aralık ayları arasında Darüşşafaka Ortaokulu sekizinci sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerin katılımı ile gerçekleşti. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye Hızlandırma Laboratuvarı (Accelerator Lab Turkey), Boğaziçi Üniversitesi, Darüşşafaka Eğitim Kurumları ve Sistem Düşüncesi Derneği işbirliğinde gerçekleştirilen program 3 bölümden oluşuyor: Hazırlık dersleri, iklim oyunu ve iklim dersleri.

	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ön testin uygulanması				
Gönüllü öğrencilerin belirlenmesi				
Hazırlık derslerinin verilmesi				
İklim Oyununun oynanması				
Ara testin uygulanması				
İklim derslerinin verilmesi				
Son testin uygulanması				
Sonuçların değerlendirilmesi				

Öğrenci değerlendirmeleri

Dünya İklimi Oyunu sonrası yapılan değerlendirme toplantısında öğrencilerden gelen geri bildirimlerin bazıları şöyle:

Nasıl hissediyorsun? Neden bu şekilde hissediyorsun?

"...hem heyecanlıyım hem mutluyum. Çünkü ilk defa böyle bir çalışmaya katıldım. Çok eğlendim. Gayet güzeldi. Ve bir yandan da üzgünüm aslında çünkü bunu yüz yüze yapsaydık çok daha güzel verimli ve eğlenceli olabilirdi fakat yine de çok güzeldi."

¹ Eğitimde Sistem Düşüncesi Haber Bültenin 38. sayısında (Ocak 2022) yayımlanmıştır.

"Ben en başta çok şaşkınım. Çünkü herkes çok gerçekçi oynuyordu. Böyle olacağını beklemiyordum. Aynı zamanda çok da korktum... bir hata yaparsam kızılır diye... çok ciddi bir ortamdı. ... Ama en başta ... 4 saat boyunca ne yapacağız diye düşünüyordum. Ama sonrasında çok eğlendim. Çok güzeldi."

"Ben de ilk başlarda çok fazla korkmuştum. Çok resmiydi. Ciddiyetliydi... Hiç böyle bir şey tahmin etmiyordum... 4 saat ne yapacağız, sıkılırim falan filan diyordum ama gerçekten ortam çok fazla, beklentimin çok fazla üstündeydi. Çok ilginç bir deneyim oldu benim için. Hem geleceğimde de, büyüdüğümde de... böyle tartışmamız benim için çok etkili oldu."

"...katılım gösterebildiğim için çok mutluyum. Çünkü benim de beklentilerimin gerçekten çok üzerindeydi. ... ekibimizde çalıştığımızda ve hepimiz bir değer belirlediğimizde ve bu değerlerle birlikte çıkan tabloya baktığımızda aslında biraz endişelenmişim. Gerçekten de dünyada böyle mi oluyor, değiştirilemez mi diye. Fakat sonra şimdiden yaptıklarımızı görünce ileride daha çok çalışarak daha iyi şeyler başarabileceğimizi düşündüm. Ve bu yüzden de umutlandım."

"Ben de ilk başta diğer arkadaşlarım gibi 4 saati duyduğumda şaşırdım. ne yapacağız filan dedim. Ama sonra girdik. ... Bence gayet eğlenceliydi. Güzel geçti. Yani nasıl geçtiğini anlamadım. Özellikle belli bir ülke seçip onların üzerinden konuşmak çok güzeldi."

"Ben de genelde aynı şekilde düşünmüştüm. En başta çalışmanın çok uzun olduğunu fark ettiğim zaman, saatlere baktığım zaman çok korkmuştum. Ne yapacağım ben demiştim o kadar, sıkılırim demiştim ama beklentilerimin gerçekten çok üzerindeydi. Çok keyifli geçti. Yani 4 saat 1 saat gibi geçti."

"Grup olarak bir ülkeyi temsil etmemizin aslında rollerimizin olması çok eğlenceli olduğunu düşünüyorum. Çünkü kendimizi gerçekten ... onun içinde gibi hissettim. Ve eğlenceliydi oturup bu konu üzerinde konuşmak ve tartışmak. Ve aynı zamanda farklı bakış açılarını da görmemizi sağladı. Mesela ben Çin'in bir parçasıydım ve Çin olarak örnek vereyim, Amerika'nın Hindistan'ın ve benzeri diğer ülkelerin görüşlerini görmek daha farklı düşünemize katkı sağladı ve bence daha iyi olduğunu düşünüyorum"

Neler öğrendin?

"...birden fazla grafik çeşitlerini ve grafik okumayı öğrendik. Bence bu konu hakkında da geliştiğimizi düşünüyorum."

"...birçok fikir ayrımının olabileceğini ve herkesin fikirlerini savunmak için ne kadar ileri gidebileceğini de gördüm. ... grafik okumamızda da çok yardımcı oldu. ... çoğu insan bazı ülkelere önyargıyla yaklaşıyor. Örneğin Çin'e çok fazla bir önyargı var ama ben mesela Çin'in içerisinde olarak bu önyargıların aslında bir tık daha haksız olduğunu fark ettim. Mesela ... bizden fazla para harcamamızı istemişlerdi ama ... bütün geliri ona harcayamayız. Çünkü bizim yıllık gelirimiz çok fazla ama yetişmemiz gereken çok fazla şey var. Yani o yüzden anlayışla ... yaklaşılması gerektiğini düşünüyorum."

"...iklim değişikliğinin global bir sorun olduğunu ve hepimizi ilgilendirdiğini düşünüyorum. Bu sebeple ülkeler arasında olan siyasi anlaşmazlıklar, uyuşmazlıklar gözardı edilmeli bence. Ve bunu düşünerek birlikte hareket etmemiz ve her devletin olabildiğince katkı sağlaması lazım. Çünkü biri bile katılmasa, bu duruma biri bile katkı sağlamasa sonucuna hepimiz katlanmak zorunda kalacağız."

"Ben bu çalışmada ... sadece iklim alanında değil birçok şeyde farkındalığa vardığımızı düşünüyorum. Örneğin ekonomi, tarım. Biz bu yola sadece iklim değişikliği olarak çıktık ama iklim değişikliğini azaltmaya çalışırken ne kadar çok etkenin olduğunu [gördük]: nüfusu dengede tutmamız gerektiğini, fazla işçinin olması gerektiğini, enerji kaynaklarımızı arttırmamız gerektiğini yani aslında bir konu için birçok konuya değindik."

"Bir insanın yaptıkları iklim değişikliğine karşı hiçbir etki oluşturamaz ancak bu konuda başka güçlerle tartışıp hep birlikte bir hareket oluşturursak bu durum önemli ölçüde değişir. Bu herhangi bir konu için geçerli."

"Nüfus özellikle göz önünde [bulundurulması gereken] bir şey çünkü bazı şeylerde karar almanın ne kadar zor olduğunu fark ettik biz burada. Çünkü mesela yıllık azalma hızımızı veya zararın hafifletilmesi için yapacağımız katkıyı düşünürken hem diğer devletlerin tekliflerini göz önünde bulundurmalıydık çünkü bir uzlaşma içerisinde olmamız gerekiyordu hem de halkımızı ve nüfusumuzu göz önüne [alarak] düşünmemiz gerekiyordu ve bazı zamanlarda ortak bir yol, ortak bir çözüm bulmanın çok zor oldu."

"En başta tek bir ülkenin yaptığı kararlarla beklenen sonuç mesela 3,5 derece 3,3 dereceye düştüyse hepimizin birlikte yaptığımız değişikliklerle 2,2'ye kadar düşürebildik."

Neden umutluyuz?

"Bu çalışmada da gözlemlediğimiz gibi insanlar iklim değişikliğini durdurmak için bir şeyler yapıyor. Ben bu projeye girerken, benim ... girmemi etkileyenlerden birisi, öğretmenlerime gerçekten bir şey yaratabilecek miyiz? Bir farkındalık yaratabilecek miyiz? Yani bir şeyler değiştirebilecek miyiz? diye sormuştum. Yani insanların içinde hala o umut var. Ve eğer bu umudu dışarı çıkarırsak gerçekten bir şeyler yapabileceğimizi düşünüyorum."

"Ben şundan bahsetmek istiyorum. Mesela biz bir fabrika açtığımız zaman havanın kirlenmesine sebep oluyoruz ve sera gazları salıyoruz. Ve bunu engellemeyi de en iyi yapabilecek kişiler biziz. Bunu en iyi bilen kişiler biziz. Yani kendi yaptımıza çözüm bulabiliriz."

"...umutlu olmamın sebebi, burada bir günde konuşarak ve çeşitli şekilde anlaşarak bir simülasyon ortamında da olsa istediğimiz hedefe ulaşamadık fakat bence gayet etkileyici çözümler [geliştirdiğimizi] ve bir azalma olduğunu düşünüyorum ve bu sebeple bütün dünya olarak da birlikte üstünde düşünürsek ve çalışırsak iklim değişikliğinin durdurulabileceğini düşünüyorum."

"... umutlu olduğumu düşünüyorum çünkü biz bile küçük küçük kendi aramızda bir okul olarak yapabiliyorsak dünyada kaç tane okul kaç tane insan var. Onlar da böyle yapsalar, yani biraz biraz çalışmalar yapsalar yüzde bir bile etkisi olsa hiç yoktan iyidir."

Sen ne yapabilirsin?

"Bu tür çalışmalara daha fazla katılabilirim. Çünkü şu an destek almadan bir şeyler tasarlayabilecek veya yapabilecek bir durumda değilim. O bilgiye de sahip değilim şu an henüz. Fakat böyle çalışmalara katılarak bilgimi geliştirebilirim, tecrübeye sahip olabilirim ve örneğin Darüşşafaka'nın lisesinden mezun olduğumda ya da lisedeyken gerçekten bir şeyler yapabilecek duruma geldiğimde elimden geleni yaparım."

"Ben yani bu konuda insanları bilinçlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum çünkü çevremizde de yani bu konuda bilinçli olmayan insanlar var. Ve bu türde öğrendiğim şeyleri onlara anlatabilirim."

"Atıklarımıza, harcamalarımıza, kullanımlarımıza dikkat ettiğimiz zaman, en azından bu durumun biraz biraz çözüleceğini düşünüyorum... biz bunu kendi adımıza yapamayız belki ama mesela bahsettiğiniz Greta Thunberg gibi, o kız gibi belki böyle sözleşmelere katılarak ya da insanları bilinçlendirerek yardımımız olabilir."

Darüşşafaka Ar-Ge Koordinatörü Meltem Ceylan Alibeyoğlu, Sistem Düşüncesi ile Çevre Eğitimi ve Dünya İklimi Oyunu projesini anlatıyor

Sonraki çalışmalar

Proje boyunca yapılan ön, ara, son testlerin ve tüm katılımcılarla yapılan görüşmelerin değerlendirme çalışmaları sürüyor. Değerlendirme sonuçlarını ulusal ve uluslararası etkinliklerde ve yayınlarda paylaşmayı planlıyoruz.

Programı, uygulama boyunca edindiğimiz deneyime göre güncelleyerek öğretmenlere yönelik uzaktan eğitim dersi olarak hazırlamayı ve yayımlamayı planlıyoruz. Mart ayı sonuna kadar tamamlamayı planladığımız proje ile ilgili çalışma grubu kuruldu ve tasarım toplantıları başladı.